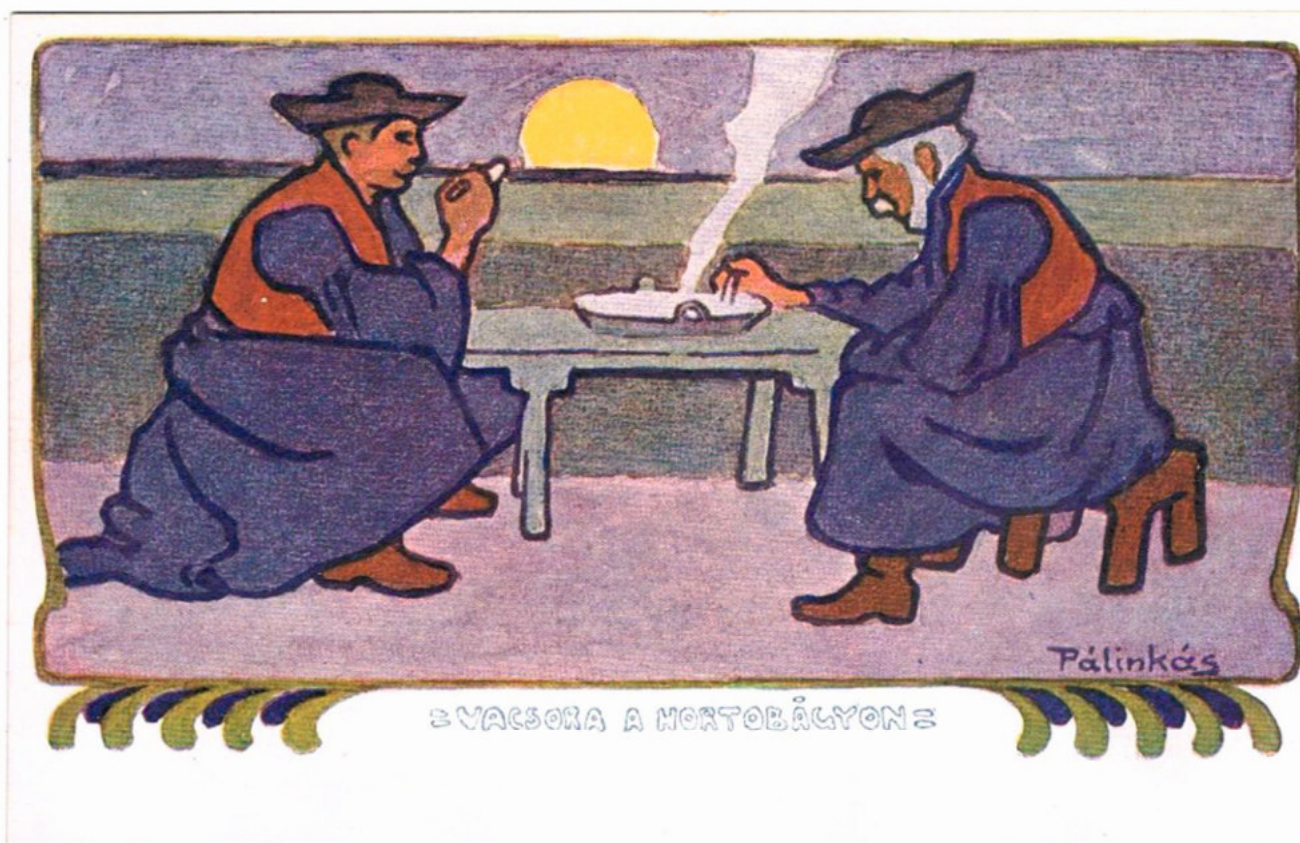
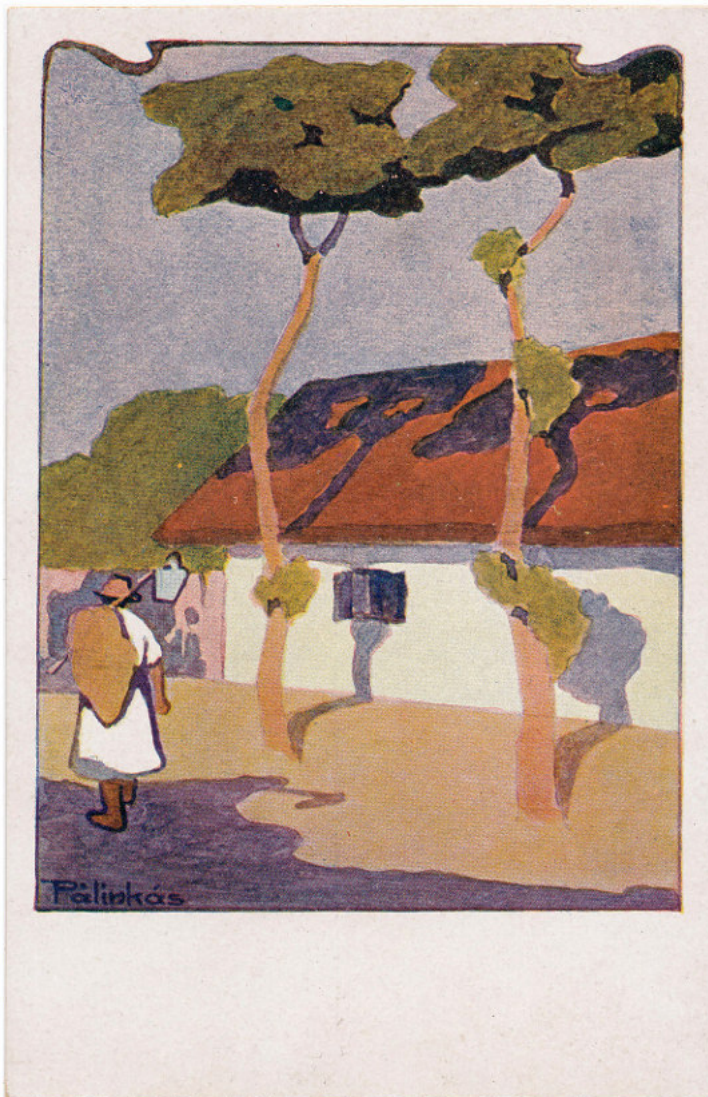
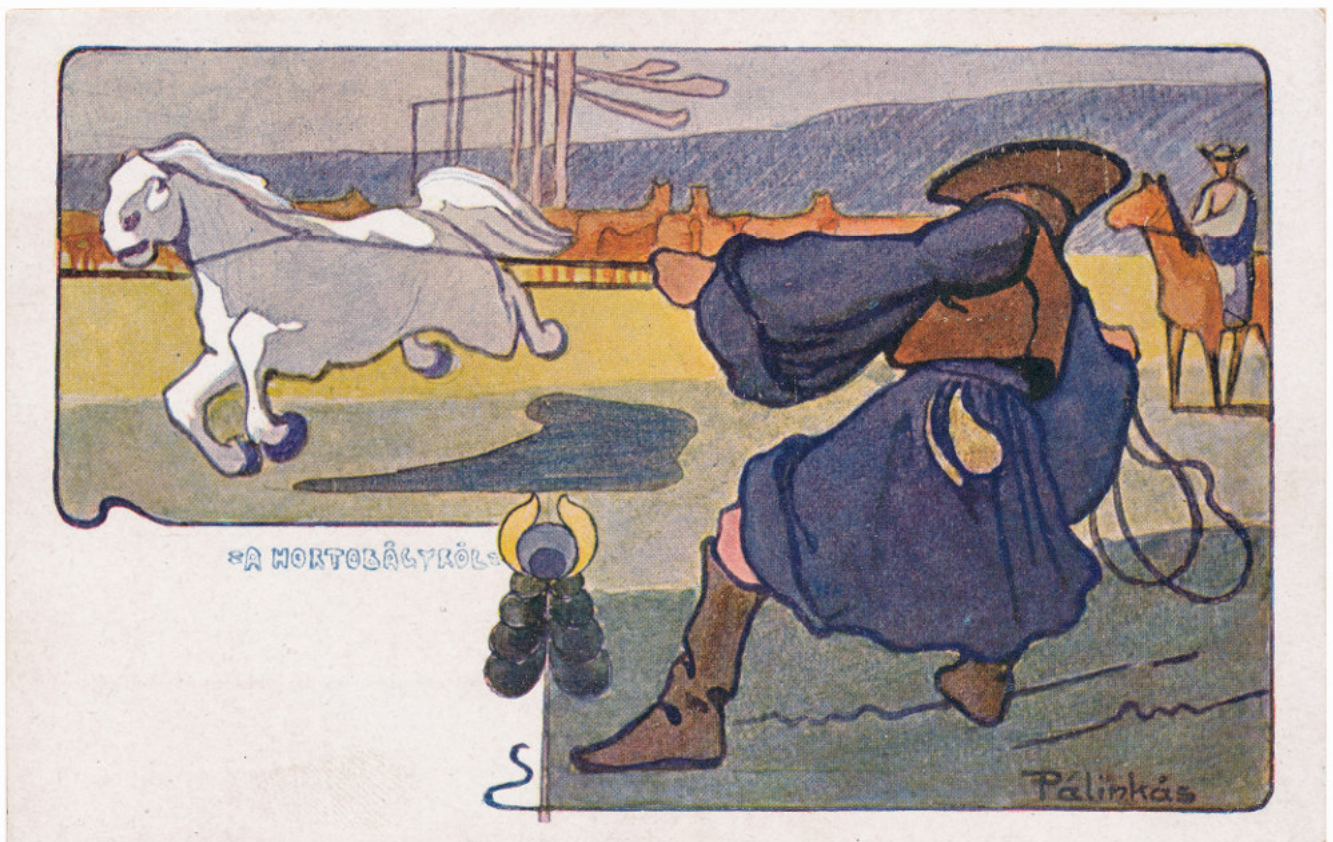

Pálincás Béla díjnyertes képeslapjai kapcsán

Képeslap gyűjteményünkben őrzünk három képeslapot, amik eredetijét Pálincás Béla rajzolta meg egy pályázatra 1902-ben. Ez évben a Magyar Iparművészet hasábjain két iparművészeti pályázat elbírálásáról értesít, az első: "A képes levelezőlap-pályázat első 150 koronás díját, a Délibáb és Alföld jeligék alatt szereplő művek szerzőjének ítélte oda, a magyar népeletből vett jeleneteket ábrázoló rajzokból álló kollekciójáért" A nyertes hat képeslapjából három megtalálható archívumunkban, egyet pedig digitálisan őrzünk. A lap további hírei szerint a másik, konyhaberendezésekre kiírt pályázaton Wiegand Ede első díja mellett Pálincás Béla második helyet ért el.

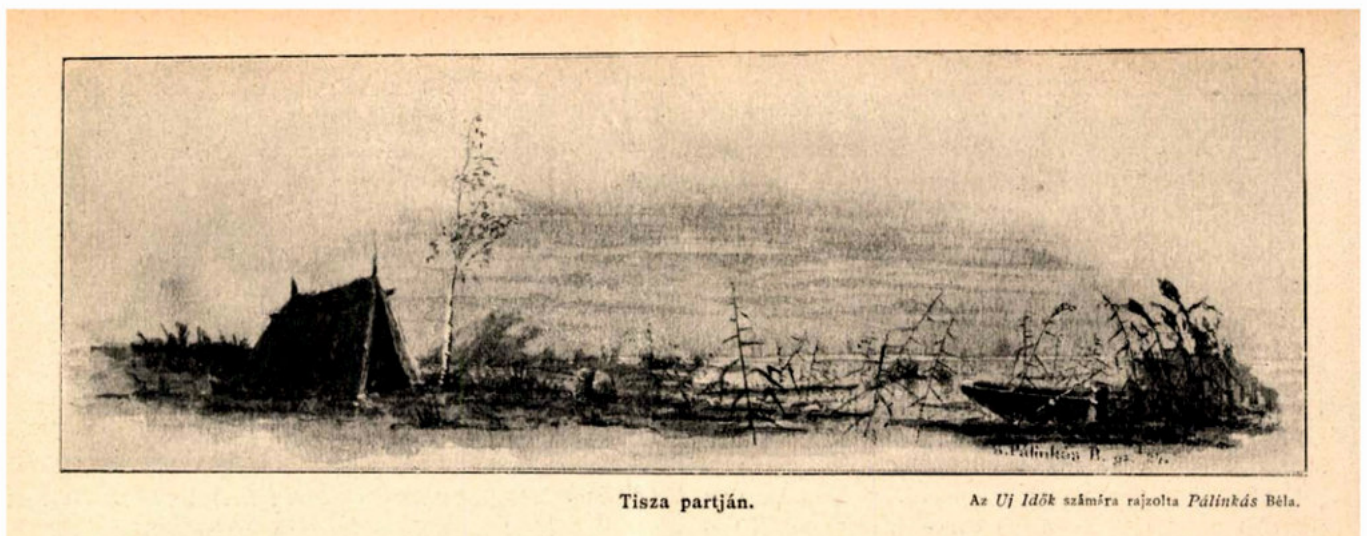
Két további képeslap a díjnyertes sorozatból

Pálincás Béla a XX. század első két évtizedében élt Rákosszentmihályon. Életrajza a Kertvárosi Helytörténeti Füzetek 46. kötetének Képzőművészek című fejezetében olvasható. (Széman Richárd: Ceruza, toll és ecset.)

Cegléden született, 1880. február 17-én.
Édesapja Cegléd megbecsült
asztalosmestere volt.

Művészeti tanulmányait 1898-tól a budapesti mintarajziskolában kezdte és Münchenben, Hollós Simon magániskolájában folytatta. Tehetségére hamar felfigyeltek, az Új Idők már 1898-ban, a második számban közölte két rajzát az alábbi ajánlás kíséretében: "Pálincás Béla fiatal ember, aki még nem mutathat föl semmi sikert a művészet bogáncsos mezején. De azért jól indul. Nekimegyen a magyar rónának s a maga fejledező talentumával iparkodik papírra rajzolni annak különös, bűvös hangulatait. Egy csomó rajzot és festményt láttunk tőle, amelyek nyilvánvalóan elárulják tehetségét. Megérdemli a buzdítást s azért ebben a számban kiadjuk két kis rajzát, amely, mint afféle kedves apróság, bizonyára megnyeri közönségünk tetszését."

Tisza partján.

Az Új Idők számára rajzolta Pálincás Béla.

Az Új Idők egyik illusztrációja

1903-tól szerepeltek festményei a Műcsarnok és a Nemzeti Szalon kiállításain.

Utóbbi Téli tárlatán kemény szavakkal, de tehetségét elismerve írtak róla.

1904-ben az Iparművészeti Múzeum karácsonyi kiállításáról Lyka Károly írt cikket a Magyar Iparművészetbe, ahol Pálinkás Béla bútortervét is bemutatta.

1904-től Pálinkás a Magyar Iparművészeti Társulat rendes tagjainak sorába lépett. A társulat szerepelt a St. Louis-i Világkiállításon, ahova Pálinkás Béla által tervezett bútorok is kikerültek. Bútorterveit bronzéremmel jutalmazták. A miskolci iparművészeti kiállításra hálószoba tervet küldött.

1906-ban az Iparművészeti Társulat karácsonyi kiállítására és vásárára Fischer Emil agyag díszedényeinek népies életképeit festette meg.

1907-ben a társulat Pécsen rendezte meg tavaszi kiállítását, ezen Pálinkás által tervezett úri szoba szerepelt, munkájáért állami ezüstérmet kapott. Márciusban a Könyves Kálmán Társulat akvarell-kiállításán szerepelt műveivel.

1908-ban a vallás- és közoktatásügyi miniszter a pécsi országos kiállításon bemutatott munkáiért állami ezüstérmet adott át a művésznek.

A rákosszentmihályi ház rajza
Pálinkás Béla egyik naplójából

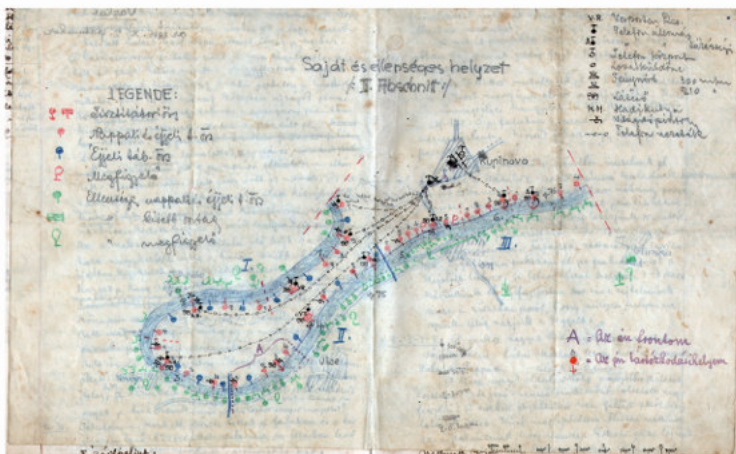
A Rákos Vidéke gyakran adott hírt a Rákosszentmihályon élő Pálinkás családról, bár Pálinkás Bélát konkrétan csak háromszor említette meg. Az első két hír 1918-ból való, az első április 7-i, a festőművész felesége haláláról tudósított. A második június 16-án jelent meg, érdemes az egészet idézni. "Pálinkás Béla festőművész, mint zászlós, annak idején orosz fogságba jutott. Kelet-Szibériában, Habarovsz(k) nevű nagyobb városból, ahol hatezer fogoly tisztet helyeztek el, egyeztet Krasznaja-Rjecskaba vittek át. Itt, mivel Japán és Kína beavatkozásától tartottak, szuronyos őrk között állandóan zárva voltak. Az oroszokkal iparkodtak fenntartani a barátságot. Pálinkás Béla azzal kedveskedett nekik, hogy a kiválóbb szereplő egyének arcképeit rajzolta, festette. Másik két társával (Elek Vidor dr. az "Est" munkatársa és Grosz Simon kereskedő) nagyszabású tervet dolgozott ki, hogyan juthatnának haza a szomorú fogságból? Kijárták, hogy hármukat Moszkvába szállították. Ott a dán követ útján kórházba kerültek, ahol az orosz orvosoknak elmondották panaszukat, végre is rokkantakkal hazaszállították őket. Moszkvából Orsa határállomásra, német hódított területen át, onnan Molodecnoba érkeztek, ahol négy napot töltöttek. Majd Vilna, Oderberg, Zsolnán át sok-sok szenvedés, küzdelem és nélkülözés között, rongyosan megérkeztek haza. Pálinkás Béla Ivangorodból táviratozott családjának, de a távirat helyett ő maga érkezett meg, nagy meglepetésre. Csak itthon tudta meg a lesújtó hírt, hogy forrón szeretett hitvese: Malomsoky Margit időközben tragikus körülmények között meghalt. Pálinkás Béla most itthon piheni ki a március 29-én kezdődött viszontagságos út fáradalmait."

A harmadik Rákos vidéke cikk prózai, 1924-ből való, a Malomsoky József Asztalosárugyár RT közgyűléséről tudósít, az igazgatóság tagjai között találjuk Pálinkás Béla nevét is.

A háború és felesége elvesztése törést okozott ugyan benne, de a festést nem hagyta abba, Fischer Emil kerámiagyárának egyik tervezője lett. Második feleségével Jászapatiban éltek (egy leánygyermekük született), itt épített magának új műtermet és a Szolnoki Művésztelepre is járt. Rákosszentmihályi, saját tervezésű házában, műtermében (Ilona utca 36.) maradt iratok, festmények a II. világháború alatt eltűntek. A jászapáti műtermét felesége vagyonával együtt államosították. 1957. december 22-én hunyt el Jászapatiban.

A múlt évben nagy öröm érte a gyűjteményt, a leszármazottak elküldték a művész első világháborús naplóinak digitális másolatát, tele fotókkal, rajzokkal és sok-sok naplójegyzettel. Nekilátunk feldolgozni a kincset érő anyagot.

Részletek a háborús naplóból